Tarkastusvaliokunta

Keskiviikko 28.6.2017 klo 11.30—13.30

Läsnä
puheenjohtaja Eero Heinäluoma sd
varapuheenjohtaja Olavi Ala-Nissilä kesk
jäsen Maarit Feldt-Ranta sd (1, 2, 3, 4, 5 osittain)
jäsen Olli Immonen ps
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Eero Lehti kok
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Tapani Tölli kesk (1, 2, 3, 4, 5 osittain)
varajäsen Pia Viitanen sd (5 osittain, 6, 7)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Nora Grönholm
valiokuntaneuvos Heidi Silvennoinen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: Komission työohjelma 2018; alustavia näkemyksiä
Valtioneuvoston E-selvitys E 49/2017 vp
Liiteasiakirja Komission työohjelma 2018; alustavia näkemyksiä
Liiteasiakirja 2017 kartoitus
Liiteasiakirja 2015 seuranta

Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta päätti, ettei asian E 49/2017 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen vuosikertomus 2016
Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle valtion vuoden 2016 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta

Kertomus K 14/2017 vp
Kertomus K 9/2017 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 28/2017 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 7/2017 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 8/2017 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 12/2017 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 19/2017 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 21/2017 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 4/2017 vp
Liiteasiakirja Hallituksen vuosikertomuksen 2016 Liite 1 Ministeriöiden tuloksellisuuden kuvaukset
Liiteasiakirja Hallituksen vuosikertomuksen 2016 liite 2 Tilinpäätöslaskelmat
Liiteasiakirja Hallituksen vuosikertomuksen 2016 liite 3 Toimenpiteet eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 21/2017 vp on saapunut valiokuntaan.

Valtiovarainvaliokunnan lausunto VaVL 4/2017 vp on saapunut valiokuntaan.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 47/2017 vp
Asiantuntijalausunto HE 47/2017 vp TrV 26.06.2017 ulkoasiainministeriö Asiantuntijalausunto A 5
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta B 5

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- ulkoasiainministeriö, liite

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Kappaleen 6 loppuun lisättiin virke: "Valiokunta pitää sisäisen tarkastuksen huolellista järjestämistä tärkeänä ja katsoo, että sisäisestä tarkastuksesta tulisi olla maakunnassa erillinen suunnitelma."

Kappale 16 muutettiin seuraavaksi: "Kun otetaan huomioon maakuntahallinnon laajuus, tehtävät, organisaatioiden koko, rahavirtojen suuruus ja maakunnan käytössä olevien jul-

kisten varojen laajuus, on tarkastusviraston tarkastustoimintaa perusteltua laajentaa. Tarkastusvirastolle ei myöskään kuulu tilintarkastus, vaan virasto tarkastaa toimien laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, jolla puolestaan varmistutaan veronmaksajien rahojen järkevästä käytöstä. Valiokunta pitää tärkeänä, että tarkastusvirasto kykenee suuntamaan riittävät voimavarat ja tekemään pitkäjänteistä työtä tuottaessaan eduskunnalle sen tarvitsemaa tietoa erityisesti valtion rahoituksen perustana olevien tavoitteiden saavuttamisesta ja palvelutuotannon toteutumisesta. Valiokunta pitää perusteltuna, että maakuntien tilintarkastuksen ja tarkastusviraston tarkastustoiminnan toimivuudesta tehdään yhteinen arvio ensimmäisen maakuntavaltuustokauden jälkeen."

Kappaleen 17 alku muutettiin seuraavaksi: "Valiokunta korostaa lakisääteisen, riippumattoman ja asiantuntevan tilintarkastukseen riittävää resursointia sekä painottaa maakuntavaltuuston ja tarkastuslautakunnan osaamista ja vastuuta tilintarkastustehtäviä kilpailutettaessa. Valiokunnan käsityksen mukaan tilintarkastuksen tilaajan tulee jo tilausvaiheessa määritellä riittävä ajallinen laajuus tilintarkastuksen tekemiselle. Lisäksi on perusteltua edellyttää, että näin vaativaan tilintarkastukseen osallistuu riittävän kokeneita tilintarkastajia."

Kappaleen 23 loppuun lisättiin virke: "On kuitenkin huomattava, että palvelujärjestelmän muutoksista voi syntyä markkinoilla jo oleville yksityisille toimijoille mahdollisuus hakea korvauksia tuotto-odotusten muuttuessa tai poistuessa kokonaan."

Kappaleen 24 loppuun lisättiin sanat: "ja nämä uudet päätökset voivat johtaa korvausvaateisiin."

Kappale 29 muutettiin seuraavaksi: "Johtopäätöksenään saatujen selvitysten perusteella valiokunta toteaa, että valtion taloudellinen riski näyttää muodostuvan siitä, jos lainsäätäjä tulevaisuudessa haluaisi palauttaa jo kertaalleen yksityistetyt palvelut julkisen tahon tuotettaviksi. Tällöin valtio/maakunnat joutuvat varautumaan maksamaan korvauksia niin kotimaisille kuin ulkomaisille yksityisille toimijoille. Epätietoisuus korvausten määrästä tai pelko huomattavista korvauksista voi tosiasiallisesti johtaa siihen, että markkinoiden avaaminen jää pysyväksi. Sen sijaan EU:n ja Kanadan välinen CETA-sopimus ei näyttäisi saatujen selvitysten mukaan aiheuttavan valtiolle uusia julkisiin palveluihin liittyviä riskejä, jos kotimaisia ja kansainvälisiä yrityksiä kohdellaan yhdenmukaisella tavalla."

Kappaleiden 29 ja 30 välissä oleva otsikko muutettiin seuraavaksi: "Uudistuksella tavoiteltaviin kustannussäästöihin ja tietojärjestelmiin perustuvat riskit"

Kappaleen 30 ensimmäinen virke muutettiin seuraavaksi: "Hallituksen esityksen mukaan tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalveluiden menojen kasvua vähennettäisiin kolmella miljardilla eurolla vuoteen 2029 mennessä."

Lisättiin uusi 32 a kappale: "Uudistuksen laajuus ja merkittävyys huomioiden, kustannussäästöihin ja palveluiden saatavuuteen liittyy vaikeasti hahmotettavia riskejä. Ne liittyvät mm. markkinoiden kehittymiseen, kustannusten kehittymiseen ja julkisen palvelun osuuteen verrattuna yksityisiin toimijoihin."

Kappaleen 33 ensimmäiseen virkkeeseen korjattiin sana: "kustannussäästötavoitetta".

Kappaleen 37 loppuun lisättiin virkkeet: "Valiokunta pitää tärkeänä, että valinnanvapauslain käsittelyssä tässä lausunnossa todetut riskit voidaan minimoida ja että muutokset voidaan toteuttaa huolellisesti valmisteltuina. Valiokunta pitää myös tärkeänä, että sosiaali- ja terveydenhoidon uudistus voidaan toteuttaa, koska nykytilaan liittyy kiistattomia epäkohtia sekä riski kustannusten huomattavasta kasvusta tulevaisuudessa."

Muutoin luonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Muut asiat

Valiokunta pyytää syysistuntokauden alussa Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajaa ja henkilöstöjärjestöjen edustajia kuultavaksi VTV:n työsuunnitelmasta ja henkilöstön hyvinvoinnista.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 6.9.2017 klo 11.30 kokoushuoneessa E 450.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Heidi Silvennoinen